

„Priateľ môj!“

Suspírium: „Čo osoží, bratia moji, ak niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Či ho môže taká viera spasíť? Ak brat alebo sestra sú nahí a chýba im denný pokrm, čo im osoží, ak im niekto z vás povie: „Choďte v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa“, no nedáte im, čo potrebujú pre telo? Tak aj viera: Ak sa nedokazuje skutkami, sama osebe je mŕtva.“ (Jk 2,14-17) Amen.

Pieseň: Žalm č. 1. 1. verš: „Kto nepočúva rady bezbožných...”

Pozdrav: „Veľký a všemocný je náš Pán, jeho múdrosť je nesmierna. [...] Spievajte Hospodinovi pieseň vďaky, spievajte nášmu Bohu.“ (Žalm 147, 5-7) Amen.

Suma zákona je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Piatej knihe Mojžišovej v 15. kapitole od siedmeho po deviaty verš takto: „Ak niekto z tvojich bratov v niektorom z miest v krajine, ktorú ti dá Hospodin, tvoj Boh, schudobnie, nezatvrdzuj si srdce a nezatváraj ruku pred chudobným bratom, ale štedro mu otvor svoju ruku a požičaj mu, čo mu chýba. Dávaj pozor, aby ti v srdci nenapadla ničomná myšlienka: ‚Blíži sa siedmy rok, rok odpustenia dlžôb,‘ a odvrátil by si zrak od svojho chudobného brata a nedal mu nič. On by volal proti tebe k Hospodinovi a mal by si hriech.“ (VMojž 15,7-9) Amen.

Prosím, zaujmite si svoje miesta.

Pieseň: Žalm č. 1 2-4. verše: „Ten človek bude jak strom zelený...”

Vzdych: „My silní sme povinní znášať slabosti slabých, a nie páčiť sa sebe samým. Nech sa každý z nás páči blížnemu na jeho dobro a na budovanie. Lebo ani Kristus nehľadal, čo by sa páčilo jemu samému...” (R 15,1-3) Amen.

Lekcia: Kniha Prísloví 18. kapitola: *„Kto sa oddeľuje od druhých, uspokojuje svoje chůtky, brojí proti každej dobrej rade. Blázon nemá záľubu v rozumnosti, ale vo vyjadrovaní svojich myšlienok. Tam, kde vkročí bezbožník, prichádza aj opovrhnutie a s hanbou potupa. Slová z ľudských úst sú hlboké vody, prameň múdrosti je rozvodnený potok. Nie je dobré nadržovať bezbožníkovi a odstrčiť spravodlivého na súde. Pery privádzajú blázna do hádky, jeho ústa volajú po bitke. Ústa sú bláznovi na skazu a jeho pery sú pre neho pascou. Slová klebetníka sú ako maškrtky, schádzajú až na dno žalúdka. Aj ten, kto je vo svojej práci nedbanlivý, je bratom ničiteľa. Hospodinovo meno je pevná veža, spravodlivý do nej zuteká a je v bezpečí. Majetok pre boháča je ako opevnené mesto, javí sa mu sťa nedostupná hradba. Skazu predchádza namyslené srdce človeka, slávu však predchádza pokora. Odpovedať skôr, ako si vypočul, je hlúpe a hanebné. Ten, čo má mužného ducha, zvládne chorobu, kto však znesie duchom*

zroneného? Rozumné srdce získava poznanie a ucho múdrych ho vyhľadáva. Dar kliesni cestu človeku, privádza ho k mocným. Kto prvý rieši svoj spor, zdá sa spravodlivý, kým nepríde jeho blížny a nepreverí ho. Lós zakončuje zvady a rozsudzuje mocnárov. Urazený brat je nedostupnejší než opevnené mesto, zvady sú ako závary pevnosti. Z ovocia úst sa sýti vnútro človeka, úroda pier ho nasýti. Smrť a život sú v područí jazyka, tí, čo ho milujú, najedia sa jeho plodov. Kto našiel ženu, našiel dobro a zadovážil si priazeň Hospodina. Chudobný prosí o zmilovanie, no bohatý odpovie drsno. Nieкто má priateľov, čo sú mu na škodu, je však aj taký priateľ, čo sa pripúta viac než brat.“

Modlitba: Všemohúci Bože náš, je úľavou pre nás, že nie sme vo všetkom sami, lebo Ty si Pánom našich životov. Ďakujeme za našu rodinu, za naše deti, za našich rodičov a bratov i sestry vo viere. Sme vďační a vďačné za našich priateľov. Ďakujeme Ti za životy tých, ktorí sa o nás starajú a zaujímajú sa o nás každý deň. Sme radi, že Ti dôverujeme a môžeme Ti povedať, že z času na čas k nám niekto prehovorí a ponúkne nám svoju pomoc, ako Tvoju natiahnutú ruku, pretože Ty si Bohom všetkých, Stvoriteľ neba a zeme, udržiavateľ poriadku. Pane a Bože náš v Ježišovi Kristovi, vyznávame, že sme často v rozpakoch. V hlave nám víri priveľa otázok, ťažko plánujeme a ešte ťažšie je odovzdať všetko z našich životov do Tvojich rúk. Pomôž nám dnes orientovať sa v slovách knihy Prísloví, usporiadať si informácie, rozpoznať pravdu medzi Kristom a zákonom, zachovať si zdravý rozum a nepanikáriť ani sa nedostávať do situácií, ktoré by našu už aj tak kolísavú vieru urobili neistou. V Kristovi, našom Pánovi, uisti nás – prosíme - o Svojej bezpodmienečnej láske a milosti, svätý Bože náš. Daruj nám spoločenstvo obohatené Tvojou blízkosťou, ako aj nežnosťou a pokorou, ktoré si nám zjavil v Kristovi. V Jeho mene a pre Jeho meno, vypočuj našu modlitbu. Amen.

Pieseň: Chválospev č. 559. „Vpred, bratia, poďme len vpred...“

Vzdych: „Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista, ktorý seba samého vydal za naše hriechy, aby nás vytrhol z terajšieho zlého veku podľa vôle Boha, nášho Otca. Jemu sláva na veky vekov. Amen.“ (Ga 1,3-5) Amen.

Biblický text: Kniha Prísloví 18. kapitola 24. verš: „*Nieкто má priateľov, čo sú mu na škodu, je však aj taký priateľ, čo sa pripúta viac než brat.*“

Ježiša oslavujúce živé kresťanské spoločenstvo, milí bratia a drahé sestry!

Žila raz slepá dievčina, ktorá sa nenávidela iba preto, že bola slepá. Nenávidela všetkých, okrem svojho milujúceho priateľa, ktorý bol vždy pri nej. Povedala, že keby mohla vidieť svet, vzala by si svojho priateľa za muža. Jedného dňa jej

niekto daroval pár očí a ona konečne mohla vidieť svet. Jej priateľ sa jej teda opýtal: „Teraz, keď môžeš vidieť svet, vydáš sa za mňa?“ Dievčina bola šokovaná, keď zistila, že jej priateľ je tiež slepý a odmietla si ho vziať za muža. Jej priateľ odišiel so slzami v očiach, no neskôr jej napísal list s jednou vetou: „Staraj sa o moje oči, drahá!“ Táto kapitola v Knihe Prísloví končí definíciou priateľstva, ktorého zmysluplným odkazom je, že mnoho priateľov nám nepomáha napredovať, pretože hľadajú len svoj vlastný prospech a našu priazeň. Mnoho priateľov nebýva k duchovnému pokroku človeka. Naviazať priateľské kontakty s každým nie je v náš prospech. Tí, ktorí sledujú svoj prospech, naznačujú povrchnosť. Je smutné, ako sa niektorí ľudia zmenia, keď sa zmení situácia. Len málo kto si spomenie, aký bol život predtým, a kto vždy pri nich stál aj v tých najbolestivejších momentoch a chvíľach. Drahý brat a milá sestra! Javia sa známky povrchnosti v твоjich priateľstvách? Zmenila sa situácia ľudí? Nastali zmeny v твоjich vzťahoch? Postoj chvíľu! Pouvažuj o vlastných vzťahoch! Akých máš priateľov? Máš v skutočnosti vo viere vyskúšaných priateľov?

Cenou skutočného priateľstva je bratstvo a sestersťvo. Skutočná hodnota priateľstva presahuje rodinné väzby. Ozajstné priateľstvo presahuje rodinné hranice a vzťah je oveľa dôvernejší ako s vlastným bratom a pokrvnou sestrou. Ježiš hovorí: *„Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem. Už vás nenazývam sluhami, pretože sluha nevie, čo robí jeho pán. Nazval som vás priateľmi, pretože som vám oznámil všetko, čo som počul od svojho Otca.“* (Jn 15,14-15) Priateľstvo u Ježiša je pevné puto ako to rodinné. Priateľstvo u Ježiša je odvodené od slovesa stýkať sa a stretávať sa. Označuje ľudské vzťahy. Brat či pokrvný príbuzný. Teda človek patriaci do životného okruhu. Ide o človeka, s ktorým je Hospodinov vyznávač stále v styku. Spolučlovek, nielen spolunažívajúci. Človek na blízku, blízny, priateľ, ktorý žije v okruhu Božej zmluvy. Kráľ Šalamún touto výpoveďou otvára cestu do spoločenstva ľudu Božieho, ktoré presahuje priehradu rodové, kmeňové, neuzatvára sa ani pred

protivníkom, ale je pozvaný do tejto pospolitosti. Kráľ Šalamún podotýka, že existuje predstierané priateľstvo. Kráľ Šalamún podotýka, že existuje pretváрка i v najbližších vzťahov, preto má veľkú cenu, kto miluje v každom čase. (viď. Prís 17,17) Šalamúnom otec, Dávid to zakúsil v dobe prenasledovania, kedy ho podopieral iba Jonatán: *„Chod' v pokoji a pamätaj, čo sme si obaja prisahali v Hospodinovom mene. Nech je Hospodin natrvalo svedkom medzi mnou a tebou, medzi mojím a твоjím potomstvom.“* (ISam 20,42) Ježiš často nazýva v podobenstvách i neznámych ľudí priateľmi. V podobenstve o robotníkoch vo vinici tak oslovuje toho, ktorý mu krivdí: *„Priateľu, nekrivdím ti! Nedohodol si sa so mnou za denár? Vezmi, čo je tvoje, a chod'! Ja však chcem tomuto poslednému dať toľko, koľko tebe.“* (Mt 20,13-14) V podobenstve o milosrdnom samaritánovi, keď sa ho zákonníci a farizeji pýtajú na vysvetlenie slova blížny, Ježiš podčiarkuje, že o kom by sme si ani nepomysleli, ten nám pomôže najviac: *„Kto podľa teba z tých troch sa stal blížnym tomu, čo padol do rúk zbojníkov?“ On povedal: „Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo.“ A Ježiš povedal: „Chod' a rob podobne!“* (Lk 10,36-37) Dokonca Ježiš samotného Judáša oslovuje ako priateľa pri vlastnom zajatí: *„Hneď nato pristúpil k Ježišovi a povedal: „Buď pozdravený, Rabbi!“ A pobožkal ho. Ježiš mu povedal: „Priateľu, načo si prišiel?“ Tu pristúpili, položili na Ježiša ruky a zmocnili sa ho.“* (Mt 26,49-50) Všetky priateľstvá musíme prehodnotiť v Ježišovom merítku. On nás učí i nepriateľov milovať. On seba samého vydal za naše hriechy. On vie, čo je to priateľstvo. On lásku preukázal svojim tak, že za nich život dal. Nemeral sa k nikomu, nevadil sa s nikým, nepotreboval sa pomeriť s nikým a predsa on priniesol zmierčiu obeť za naše hriechy. Nasledovníkov, učeníkov a skutočných priateľov Pána Ježiša možno rozpoznať iba podľa tejto nezištnej lásky, ktorá dáva druhým. Prikázanie lásky z Ježišových úst je každodenným prikázaním, ktoré treba každý deň obnovovať voči ostatným! Jedna bohuznáma v mojej rodnej obci to vyjadrila takto: *„Keď môžem, spomôžem!“* Ona bola tá, ktorá bola prítomná nielen na

nedeľných bohoslužbách, ale svojimi koláčmi obohatila chorých a nevládných po nedeľných bohoslužbách, a porozprávala im o evanjeliu, ktoré počula od Ježiša v kruhu najbližších v chráme Božom. Ona bola tá, ktorá bola prítomná v rodinách, keď na nich doľahol smútok, a v rodine v domácnosti zomrel spolubrat a spolusestra, obriadila domácnosť, navarila, nachystala i mŕtveho človeka poumývala, poobliekala a pripravila na pohreb. Ona bola tá, ktorá bola prítomná pri najväčšej radosť rodiny, keď sa ženili a vydávali, napiekla, navarila, pomohla, obriadila všetko. Nevyberala si medzi nikým, vošla i do domu Róma, i do domu sedliaka, i na faru, kde prebýval smútok, hlad, nepokoj, nevľúdne správanie, ale i radosť a umiernenosť. Nemala nikoho, rodina jej dávno zomrela, a predsa bola všade prítomná, ticho a pokorne ako Kristus. Slúžila celý život vlastným, a to štedro a oddane. Nepotrebovala groše k prejavu lásky. Nepotrebovala prostriedky k prejavu súcitu. Nepotrebovala nič a nikoho iba Ježiša. I my potrebujeme priateľstvo s Ježišom. Potrebujeme najdrahšieho priateľa. Potrebujeme iba Krista. Ak On je po našom boku, budeme i my na mieste, a nebude nás charakterizovať povrchnosť, samolúbosť, lebo sa vždy pozeráme iba na Toho, Ktorý nesebecky, ale oddane povedal na kríži: „*Je dokonané!*“ (Jn 19,30) Jedine On nás miloval nevypočítavo a láskavo. Jedine On odovzdal ducha za nás. Jedine On položil život za nás. Priateľ je ten, kto položí život za nás. Milovať väčšmi, vie ten, kto spoznal lásku Ježišovu. Byť priateľom vie byť ten, kto má po boku vždy a všade najvernejšieho spoločníka vo svojom živote, Pána svojho a Spasiteľa svojho, Ježiša Krista. Smútok a žiaľ sa znižuje tam, kde je prítomný Ježiš. Radosť a úsmev sa zdvojnásobuje tam, kde je prítomný Ježiš. Nepotrebujeme mnoho priateľov, potrebujeme Jedného, Jediného a Spravodlivého, Ktorý na nás hľadá svojou láskou a daruje nám to, čo je v skutku živé a účinné. Bratia a sestry v Kristovi, Ježišovi priatelia. Kristus je s nami až do skonania sveta. V Jeho prítomnosti sa všetko obnovuje. V Jeho prítomnosti všetko ožije. Ježiš je priateľom detí. Kristus je priateľom hriešnikov. Pán je priateľom

všetkých, ktorí k nemu prichádzajú v spoznanej milosti a láske. Tých, ktorí sme spoznali skrze Krista, tí sú naši priatelia. Tých, ktorých spája Božia bázeň, Kristovo posolstvo, spoznali vedenie. Ježiš je našou nádejou. V Jeho živote i v Jeho smrti máme dosť miesta. On upevňuje naše vzťahy. On garantuje stálosť v priateľstvách. On garantuje vernosť a oddanosť voči bratom a sestrám. Amen.

Modlitba:

„Hovorím Hospodinovi: „Ty si môj Pán! Bez teba niet šťastia pre mňa.“ Vo svätých, slávnych tejto krajiny, nachádzam všetku svoju záľubu.” (Ž 16,2-3)

„Preto zohýnam kolená pred Otcom, od ktorého má meno každý rod na nebi i na zemi, aby vás podľa bohatstva svojej slávy posilnil mocou skrze svojho Ducha na vnútornom človeku a aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach, aby ste tak zakorenení a upevnení v láske mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, a poznať Kristovu lásku, ktorá prevyšuje poznanie, a tak aby ste sa dali naplniť celou Božou plnosťou.” (Ef 3,14-19)

„Kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn?” (IJn 5,5)

„Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý ťa drží za pravicu a hovorí ti: „Neboj sa, ja ti pomáham. Neboj sa, červík Jákob, chrobáček Izrael! Ja ti pomáham,” znie výrok Hospodina, „tvoj vykupiteľ je Svätý Izraela.” (Iz 41,13-14)

„Nenechajte sa unášať rozličnými a cudzími náukami, pretože je dobré upevňovať srdce milosťou, nie zachovávaním predpisov o pokrmoch, ktoré neprospejú tým, ktorí sa nimi riadili.” (Žid 13,9)

„Hľadajte Hospodina, všetci pokorní zeme, vy, čo konáte podľa jeho práva. Hľadajte spravodlivosť, hľadajte pokoru, azda sa skryjete v deň Hospodinovho hnevu.” (Sof 2,3)

Modlitba Pánova

Ofera: „Vďaka Bohu za jeho nevýslovný dar!” (IIK 9,15) Amen.

Požehnanie: „Neste si navzájom bremená, a tak naplníte Kristov zákon. Lebo ak si niekto myslí, že je niečím, a nie je ničím, sám seba klame.” (Ga 6,2-3) Amen.

Záverečná pieseň: Chválospev č. 578: „Ó, najdrahší priateľ Ježiš, ...“